

SYKSYN 2021 HOITOKALASTUSNUOTTAUKSET SALON HIRSIJÄRVELLÄ

Yleistä

Hirsijärven nuottaukset tehtiin yhdessä viiden päivän jaksossa 5.–9.10.2021. Pintaveden lämpötila oli noin 10 °C. Olosuhteet nuottaukselle olivat kohtuullisen hyvät muutamien päivien tuulisuudesta huolimatta. Käytössä oli tiheä hoitokalastusnuotta kooltaan 6x314 metriä. Jakson aikana vedettiin yhteensä 9 apajaa (kuva 1).

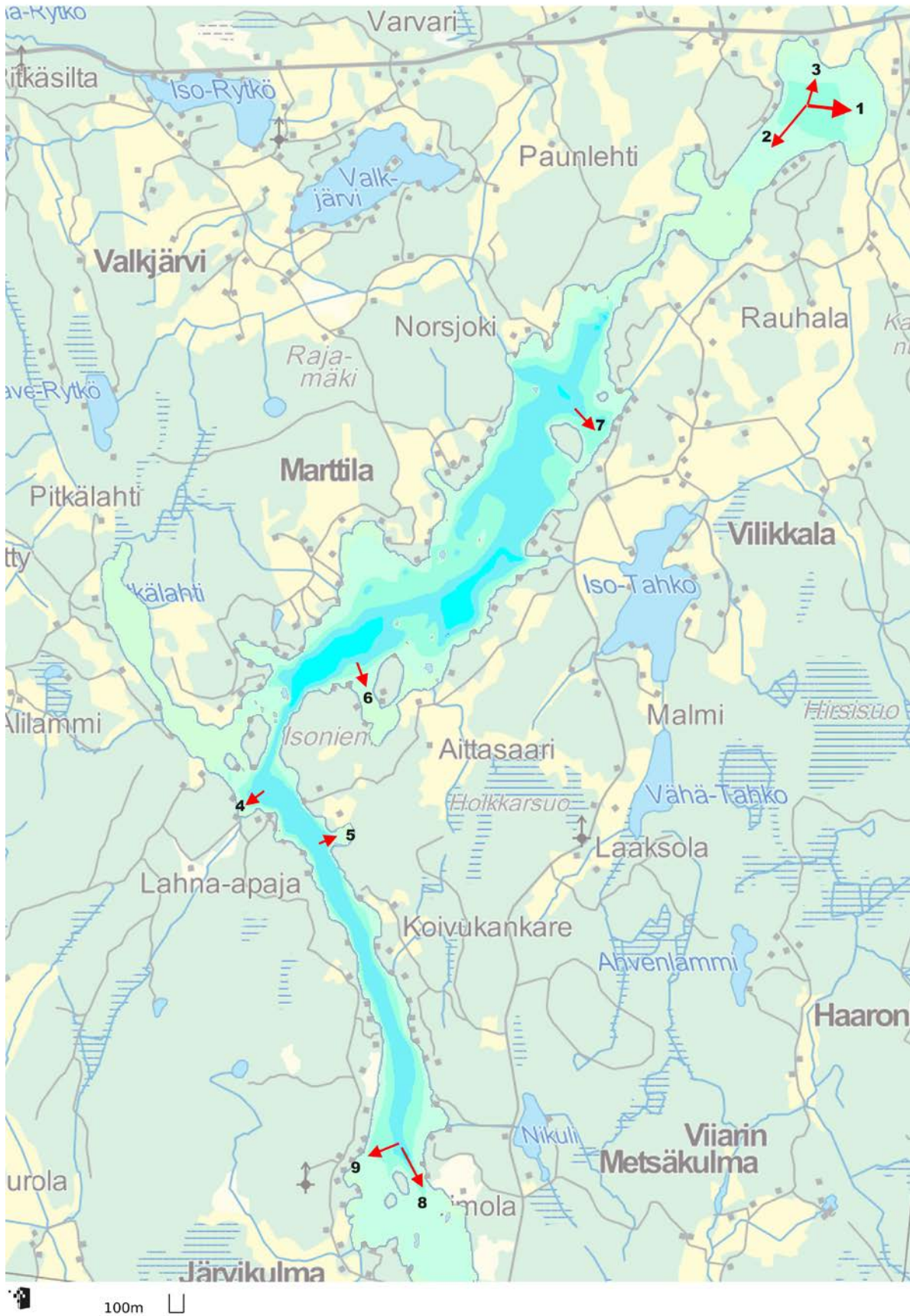
Saaliit

Kokonaissaaliiksi muodostui 11 tonnia (taulukko 1). Parhaimmat saaliskertymät saatiin erillisestä ja rehevimmästä pohjoispäädystä (apajat 1-3), missä kahden päivän saalis oli 6800 kg ja 113 kg/ha päädyn pinta-alan ollessa 60 ha. Myös eteläpäädystä saatiin kohtuullinen saaliskertymä (apajat 8 ja 9, yhteensä 2600 kg). Järven syvällä ja jyrkkärantaisella keskiosalla apajasaaliit jäivät selvästi vähäisemmiksi (apajat 4-7, yhteensä 1650 kg). Saalis oli kaikkialla selkeästi lahnavaltaista. Lajijakauma kokonaissaaliissa oli: lahna 67 %, särki 17 %, salakka 12 %, kiiski 2 %, muut 2 %. Muu kala koostui lähinnä sorvista ja muutamista ruutanoista.

Apajista vapautettiin yhteensä 956 kuhaa (yksilöiden painovaihtelu 0,1-10 kg), 312 haukea (0,1-10 kg) ja 124 petokoon ahventa (0,08-0,5 kg).

Taulukko 1. Apajien saaliit Hirsijärven syksyn 2021 hoitokalastusnuottauksissa.

Apaja	pvm	Kokonais- saalis (kg)	Arvio lajikohtaisesta jakaumasta						
			lahna(+pasuri)	salakka	särki	kiiski	ahven	muut	kuore
1	5.loka	2700	1800	300	525	50	10	15	0
2	6.loka	2500	2000	50	400	30	10	10	0
3	6.loka	1600	1280	20	200	80	10	10	0
4	7.loka	200	180	10	10	0	0	0	0
5	7.loka	300	200	50	50	0	0	0	0
6	8.loka	850	300	200	200	50	80	20	0
7	8.loka	300	120	110	50	10	0	10	0
8	9.loka	1000	600	190	190	10	10	0	0
9	9.loka	1600	900	400	245	30	20	5	0
		11050	7380	1330	1870	260	140	70	0
		%	67	12	17	2	1	1	0

Kuva 1. Apajien 1-9 vetopaikat Hirsijärven syksyn 2021 hoitokalastusnuottauksissa.

Johtopäätöksiä

Kalastus vahvisti aiempina kalastusvuosina 2014, 2015 ja 2019 syntynyttä näkemystä, että kalastus on kustannustehokkainta ja hyödyllisintä järven erillisessä ja rehevässä pohjoispäädystä. Tuolla alueella kalastus näyttäisi myös parantaneen veden laatua sillä aiempina syksyinä päädyistä purkautuva leväinen ja samea vesi on tullut vastaan jo Sammalonsalmessa, mutta nyt pääty oli levätön ja näkösyvyys 1,2 metriä. Myös pitkälti matalan eteläpään edustalla lyhytaikainenkin kalastus on kustannustehokasta ja sillä voidaan vaikuttaa tuon alueen tilanteeseen. Järven keskiosan mutkassa, matalan Pitkäsalmen edustalta saatiin aiempina kalastusvuosina niin ikään hyviä saaliita, mutta nyt tuolla alueella ei nähty merkittävää parveutumista. Syynä saattoi olla tuolla alueen läheisyydessä käynnissä ollut vedenalaisen sähkökaapelin upotus pohjamutaan sukeltajien suorittamana ilmapuhalluksena, mikä saattoi karkottaa kalaa. Muutoin järven syvällä ja jyrkkärantaisella keskiosalla kalabiomassa on vähäisempää ja kalastuksen mahdollisuus vaikuttaa veden laatuun on vähäisempää tai vaatisi selvästi nykyistä suuremman eli pitkäaikaisemman pyyntiponnistuksen. Seuraava teksti on suora lainaus vuoden 2014 kalastusraportista ja se on nähdäksemme edelleen ajankohtainen: ”..mikäli järvellä on ongelmia särkikalalan aiheuttamasta sisäisestä kuormituksesta, eli järven fosforitaso nousee loppukesällä selvästi, voidaan sitä tehokkaimmin estää järven pohjoispään hoitokalastuksilla. Myös muilla matalilla lahtivesillä voi olla vaikutusta koko järven kuormitukseen, mikäli särkikalat tekevät niiden ja syvänteiden välillä vuorokautisia syönnösvaelluksia. Hirsijärven päältäan syvännealueilla ei kaikuluotausten perusteella ole runsasta pohjalla viihtyvää kalastoa, siis suurikokoista lahnaa ja särkeä. Sen sijaan lähes kaikkialla järven jyrkillä ja paljolti kallioisilla penkoilla havaittiin noin 3-5 metrin syvyydelle penkan läheisyyteen parveutunutta kalaa, joka vedettyjen apajien perusteella lienee pääosin eläinplanktonia syövää pienikokoista lahnaa, särkeä ja salakkaa. Nämä voivat runsaasti esiintyessään aiheuttaa eläinplanktonkannan kutistumisen ja edelleen ravinnetasoon nähden ylisuuren leväbiomassan. Näiden planktonsyöjien parvet olivat kuitenkin varsin pienikokoisia ja pitkin kaikkialla esiintyviä jyrkkiä rantoja, joten niiden tehokas nuotto on Hirsijärvellä haasteellista. Hoitokalastuksen ohella tulisikin pyrkiä lisäämään planktonsyöjäkalastoon kohdistuvaa luontaista harvennusta kasvattamalla petokalakantojen biomassaa. Kuha, hauki ja ahven näyttävät lisääntyvän alueella hyvin luontaisestikin, joten suurin petokalakantaa vahvistava vaikutus saataneen aikaiseksi verkkopyynnin silmäkorajoituksilla ja muilla alamittasäädöksillä.”

Kiitos jälleen kerran hyvin järjestetyistä kalastuspuitteista sekä ahkerasta ja mukavasta talkooväestä!

Arto Hautala

Tmi Arto Hautala
Ympäristö- ja kalatalouspalvelut
p. 0503513208 (+358503513208)
www.artohautala.fi

Hirsijärven aiemmat kalastusraportit:

Hautala A 2014. Syksyn 2014 hoitokalastusnuottoaukset Hirsijärvellä. Raportti 3s. Tmi Arto Hautala.
Hautala A 2015. Syksyn 2015 hoitokalastusnuottoaukset Hirsijärvellä. Raportti 3s. Tmi Arto Hautala.
Hautala A 2019. Syksyn 2019 koenuottoaus Hirsijärven pohjoispäädystä. Raportti 2s. Tmi Arto Hautala.